

további sorsára is visszahathat, tekintve, hogy a két jogviszony egymással rendszerint korrespektív vonatkozásban áll. Ennek a kérdésnek bővebb taglalása azonban már a munkajog területére vinne át.

Bírói gyakorlatunk sajátosképen az igazgatósági tagságról lemondást mint jogról való lemondást fogja fel és arra a joglemondás általános elveit alkalmazza. A lemondásnak ilyenkor is dologi hatályt tulajdonít, ami azt jelenti, hogy a jognyilatkozatnak önvégrehajtó tulajdonsága van vagyis a lemondás nem követel még más valami jogi tényét is ahhoz, hogy hatályosuljon.<sup>22)</sup> A Kúria felfogása szerint a lemondással az igazgatósági tagság megszűnése legott és közvetlenül bekövetkezik; a lemondás napján véget ér az igazgató ügyviteli kötelessége és pro futuro felelőssége.<sup>23)</sup> E joghatály beálltát a cégjegyzékből való törlés elmulasztása sem akadályozza.<sup>24)</sup>

A részvénytársaság a nemzet gazdasági életében talán még fontosabb rendeltetéssel bír, mint a magángazdaságéban, ezért a társaság folyamatos vezetése nemcsak a részvényeseknek, hanem a köznek is elsőrangu érdeke. A tárgyalt jogviszonynak szervezeti jogi szemlélete és intézményes szabályozása tehát meszeszemenő jogpolitikai és gazdaságerkölesi jelentőséggel is bírna, mert az igazgatóság tagjaiban hatékonyan öntudatosítaná állásuk fontosságát, figyelmeztetne azokra a különböző felelősségi alapokra, amelyekre őket a megválasztás elfogadása sodorhatja és véget vetne a tagságtól való könnyűszerű szabadulás lehetőségének.

## JOGALKOTÁS.

### Új jogszabályok.

A vagyonváltságföldekkel kapcsolatos szénjogokról szóló 1937. szeptember hó 17. napján kelt 126.200/1937. P. M. számú rendelet. Az állam tulajdonába jutott vagyonváltságföldekkel kapcsolatos szénjogok (kutatási-, bányanyitási- és kiaknázási jogok) — amennyiben ezek a korábbi földtulajdonost megilleték, — az 1927: V. t.-c. 60. §-ában kapott felhatalmazás értelmében az állam javára fenntartatnak akkor is, ha e vagyonváltságföldeket a földbirtokrendezés során juttatás útján más megszerezte vagy megszerzi. A szénjogok tekinteté-

gató az alapszabályszerű határidőig, illetve az alkalmatlan idő elteltéig a keresk. vétség jogkövetkezményeinek terhe alatt a képviselőt és ügyvitel további ellátására volna szorítható.

<sup>22)</sup> *Zsögöd*: Fejezetek II. k. 1274 old. + b) jegyzet az elengedés dologi hatályáról. *Schöninger* a joglemondást egyenesen dologi ügyletnek minősíti. *Leistungsgeschäfte* 229. o.

<sup>23)</sup> K. IV. 91/1937. J. H. 1937. 237.

<sup>24)</sup> K. IV. 1885/1935. J. H. 1129., K. IV. 3308/1936. M. T. 1937. 43.

ben a jelen rendelet kihirdetése előtt esetleg már szerzett jogokat ez a fentartás nem érinti.

**Magyar-német utasforgalom** (a MNB. 283. számú körlevele). A MNB Németországba utazó oly személyek részére, akik Magyarországon állandó lakhellyel bírnak, utazási költségeik fedezésére a megbízott pénzintézetek útján további intézkedésig ezután is hivatalos áruárfolyamon, felár hozzászámítása nélkül fog német birodalmi márkát rendelkezésre bocsátani.

**Magyar-olasz utasforgalom** (a MNB 285. számú körlevele). 1937. évi október hó 20-tól kezdve úgy magyar, mint külföldi állampolgároktól olasz lira bankjegyet és ezüst érmét csak a mindenkor fennálló olasz rendelkezések értelmében Olaszországból kivitelre engedélyezett összeg (300 lira bankjegy és 50 lira ezüst érme) erejéig vásárolhatnak, mégpedig csakis akkor, ha az eladó útlevelével igazolja, hogy a felajánlást megelőzően a közelmúltban Olaszországban tartózkodott. A vásárlás tényét, valamint a vásárolt liraösszeget az eladó útlevelébe be kell jegyezni és ezektől az utasoktól — Olaszországba történő újabb utazás igazolása nélkül — további lira bankjegyet, illetve érmét vásárolni nem szabad.

P—ő.

## Az új német BGB.

Németországban a polgári törvénykönyv megújításának előkészületei folynak. Az 1896. évi augusztus hó 18-án keletkezett polgári törvénykönyvet a német népközösség elavultnak érzi. Nem az idők múlása, hanem a megváltozott életfelfogás és a német nép életcéljai követelik az új törvényalkotást, mondja Schlegelberger a heidelbergi egyetemen 1937. január 25-én tartott előadásában.

Miért szükséges a BGB újjáalakítása, erre a következően felel az előadó: A magánjog és a közjog régi meghatározása ma már nem megfelelő. A szociális szemlélet fejlődésében a két jogterület határai mindinkább elmosódnak. A német birodalom továbbra is a *sum cuique* elvét vallja, azonban az egyesek joga felett áll a népközösségnek az általános jóléthez és kulturális javai gondozásához való joga. Elismeri, hogy a törvény tartalma az élet és jogi felfogás hatása alatt rendszerint észrevétlenül változik és veszélyes dolog valamely fiatal jogfelfogás korai szabályozása, azonban óvakodni kell attól, hogy a nép életcéljai és a kötelező jogtételek között keletkező szakadék hosszabb ideig fennálljon. Mert az értelmes bíró változatlan jogszabályok mellett is jó ítéletet hoz, de az nem engedhető meg, hogy a nép kétségben legyen a felől, hogy mely parancsnak engedelmeskedjék és peres útra terelődjék azért, mert a törvényalkotó szerv késedelmes.